

Звіт
директора Навчально-методичного центру психологічної служби
системи освіти Вінницької області – Каменщук Тетяни Дмитрівни
про роботу у 2018 р.

Я, Каменщук Тетяна Дмитрівна, у 2018 р. здійснювала керівництво Навчально-методичним центром психологічної служби системи освіти Вінницької області на виконання Статуту Центру та у відповідності з чинним законодавством України.

Упродовж 2018 р. установа працювала за річним планом роботи затвердженого Департаментом освіти і науки облдержадміністрації.

Центр є неприбутковою установою освіти, яка здійснює організаційні, координуючі, навчально-методичні та діагностико-корекційні функції в галузі практичної психології і соціальної роботи, відповідно до Положення про психологічну службу у системі освіти України, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 22.05.2018 р. № 509, зареєстрованого у Міністерстві юстиції 31.07.2018 р. за № 885/32337 та Плану заходів Міністерства освіти і науки України щодо розвитку психологічної служби системи освіти України на період до 2020 року, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 08.08.2017 р. № 1127.

Матеріально-технічна база. Центр орендує приміщення:

- 1 кімнату для організаційно-адміністративної роботи площею 23,5 кв.м. в будівлі, що рахується на балансі Департаменту освіти і науки ОДА.
- 2 кімнати для методичної роботи площею 97 кв.м. в будівлі Вінницького транспортного коледжу.

Приміщення обладнані сучасними технічними засобами та укомплектовано дидактичним ігровим матеріалом.

Аналіз виконання річного плану роботи за напрямками діяльності Центру у 2018 р.

В напрямку удосконалення організаційного рівня функціонування психологічної служби:

- підготовлено проекти організаційно-методичних листів Департаменту освіти і науки облдержадміністрації щодо організації діяльності методистів з психологічної служби, працівників психологічної служби коледжів, технікумів, шкіл-інтернатів, позашкільних закладів освіти обласного підпорядкування (вересень 2018 р.);

- запроваджено в діяльність працівників психологічної служби ведення фахової документації за новими зразками, рекомендованими Міністерством освіти і науки України листом від 05.09.2018 №1/9-529;

- прийнято участь у Всеукраїнській нараді керівників обласних психологічних служб, що проводилася Інститутом модернізації змісту освіти (квітень 2018 р.);

- Центр співпрацює з Українським Науково-методичним центром практичної психології і соціальної роботи НАПН України в рамках дослідно-експериментальної роботи за темами: «Науково-методичні засади розроблення та впровадження алгоритмів, циклограм, діагностичних мінімумів діяльності працівників психологічної служби системи освіти» (2017-2019 р.) та «Вдосконалення науково-методичного забезпечення діяльності інклюзивно-ресурсних центрів в умовах соціальної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами» (2018-2019 р.);

- прийнято участь у роботі атестаційної комісії Департаменту освіти і науки облдержадміністрації;

- проведено 2 щорічні моніторинги стану розвитку психологічної служби в районах, містах області (травень, вересень 2018 р.).

В напрямку підвищення професійного рівня та кваліфікації методистів з психологічної служби, практичних психологів, соціальних педагогів, інших учасників освітнього процесу проведено:

- 8 нарад;
- 35 семінарів для методистів з психологічної служби, практичних психологів та соціальних педагогів ЗЗСО, ЗДО області;
- 7 міжрайонних методичних семінарів;
- 16 виїзних навчально-практичних та методичних семінарів;
- 7 семінарів для працівників психологічної служби ВНЗ I-II р.а.;
- 3 семінари для працівників психологічної служби шкіл-інтернатів;
- 8 засідань інтервізійних груп працівників психологічної служби;
- 10 тренінгів за просвітницькими програмами: «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у вирішенні конфліктів і миробудуванні», «Базові навички медіатора шкільної служби порозуміння», «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція», «Дорослішай на здоров'я».

- 12 лекцій, семінарів в рамках засідань Школи інтерактивного навчання освітян та Компенсаційної спеціалізованої школи освітян спільно з КВНЗ «Вінницькою академією неперервної освіти» для працівників психологічної служби, асистентів вчителів та вчителів;

- взято участь у 3-х районних, міських Форумах та Фестивалях шкільних служб порозуміння;

- проведено 4 заходи в рамках загальних фокус-групових досліджень на тему: «Аналіз політики переходу між різними рівнями освіти для дітей з особливими освітніми потребами»;

- надано понад 1200 методичних та психологічних консультацій для керівників закладів освіти області, методистів з психологічної служби, практичних психологів та соціальних педагогів, представників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, вчителів, батьків, прийомних батьків, батьків-вихователів ДБСТ, дітей шкільного та дошкільного віку з різних актуальних напрямків діяльності психологічної служби;

- забезпечено психолого-педагогічну практику для студентів-психологів ВДПУ ім. М.Коцюбинського та ДонНУ ім. В.Стуса.

Заходами охоплено понад 1500 осіб.

З метою покращення методичного забезпечення діяльності служби запроваджено в діяльність працівників психологічної служби:

- діагностичні методики та Методичні рекомендації про застосування діагностичних методик щодо виявлення та протидії домашньому насильству відносно дітей, згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2018р. № 1/9-656;

- навчальну літературу, рекомендовану Міністерством освіти і науки України, для використання фахівцями психологічної служби у закладах загальної середньої освіти та закладах дошкільної освіти: навчально-методичні посібники, підручники та навчальні програми з основ психології та соціальної педагогіки, згідно з листом Міністерства освіти і науки України від 12.11.2018р. № 1/9-690;

- «Комплекс освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації», спрямованих на формування та підвищення рівня конфліктологічної культури учасників освітнього процесу, рекомендованих листом Міністерства освіти і науки України від 30.08.2018 р. №1/9-516 «Щодо вирішення конфліктів серед дітей в закладах освіти шляхом впровадження медіації»;

- розповсюджено серед практичних психологів, соціальних педагогів, методистів паперові та електронні варіанти 8 методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, з різних актуальних напрямків діяльності психологічної служби;

Під час проведення методичних та навчально-практичних семінарів всі учасники заходів забезпечуються методичними матеріалами з відповідної тематики.

Підвищення якості роботи працівників психологічної служби, узагальнення та пропаганда кращого досвіду роботи здійснювалося шляхом:

- проведення 7 обласних методичних семінарів в рамках діяльності міжрайонних методичних центрів психологічної служби;

- здійснення 16 виїзних методичних та просвітницьких заходів в рамках організації діяльності психологічних візій в умовах децентралізації та реформування освіти та методичного супроводу здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти. Заходами охоплено понад 500 осіб;

- забезпечення методичного супроводу профілактики різних форм насильства серед учнів шляхом упровадження відновних практик у навчальних закладах, координації роботи Шкільних служб порозуміння, поширення досвіду впровадження в навчально-виховний процес „Шкільної медіації”;

- проведення 6 моніторингів з метою прогнозування та профілактики соціальних ризиків у системі освіти та соціально-педагогічному оточенні вихованців, учнів, студентів (охоплено навчальні заклади, в яких працюють працівники психологічної служби).

Робота з батьківською та учнівською громадськістю передбачала проведення:

- 12 тренінгів батьківської компетентності для батьків дітей з особливими освітніми потребами;

- 9 тренінгових занять для прийомних батьків, батьків-вихователів, опікунів, піклувальників, кандидатів у прийомні батьки з метою підвищення їх психологічної культури та виховного потенціалу;

- просвітницьких заходів для учнів ЗЗСО Погребищенського та Оратівського районів з питань запобігання вчинення дітьми навмисних самоушкоджень та попередження та припинення фактів агресії і насильства, а також протидії булінгу серед дітей. Заходами охоплено понад 850 осіб.

Моніторингова діяльність Центру:

- Центр є координатором та організатором проведення в області Всеукраїнського моніторингового дослідження серед учасників освітнього процесу «Надання допомоги дітям, постраждалим від військових дій і внутрішньо переселеним особам в діяльності психологічної служби»;

- безпосередньо фахівцями Центру проведено 7 моніторингів обласного рівня з різних напрямків діяльності психологічної служби.

Питання щодо діяльності психологічної служби системи освіти області та Центру заслуховувалося на колегії Департаменту освіти і науки облдержадміністрації у червні 2018 року.

Діяльність Центру відображена у 4-х квартальних звітах та річній аналітичній довідці, які отримали позитивну оцінку Департаменту освіти і науки облдержадміністрації, а також відділу психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України (травень 2018 р.).

У 2018 р. на виконання вимог законодавства було реорганізовано відділ ПМПК та ІРЦ. Фахівці ПМПК були переведені на посади методистів Центру. При цьому було продовжено корекційно-розвиткову роботу з групою дітей з порушеннями розумового розвитку та проведено 210 індивідуальних та 18 групових корекційно-розвиткових занять.

Фахівцями Центру було надано понад 560 консультацій сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю, педагогічним працівникам щодо психологічної готовності батьків до навчання їхніх дітей за інклюзивною формою в загальноосвітніх закладах освіти, з питання оформлення документів для психолого-педагогічного вивчення.

З метою сприяння впровадженню інклюзивної форми навчання дітей з особливими освітніми потребами та підвищення рівня обізнаності педагогічних працівників проведено 18 просвітницьких та методичних заходів якими охоплено понад 400 осіб. Успішний досвід роботи Центру представлено на Всеукраїнському практичному семінарі(13.04.2018 р.).

У 2018 р. Центром реалізовано 4-и Всеукраїнські проекти:

- «Аналіз політики переходу між різними рівнями освіти для дітей з особливими потребами» спільно з ВФ «Крок за кроком».

- «Розбудова миру, профілактика і розв'язання конфлікту з використанням медіації в групах і громадах, які постраждали від конфлікту, особливо серед жінок та дівчат ВПО», що впроваджується Українським НМЦППСР та ГО «ЛаСтрада-Україна».

- «Підвищення кваліфікації психологів та соціальних педагогів» за підтримки благодійного фонду журналу «Единственная», видавничого дому «Едіпресс Україна» (продовжується з 2016 р.).

- «Впровадження програми виховних заходів з попередження торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» в рамках

проекту «Впровадження програми з попередження торгівлі людьми в інститутах післядипломної педагогічної освіти», що реалізовується Українським фондом «Благополуччя дітей» за підтримки Міністерства освіти і науки України.

У напрямку сприяння у професійному розвитку та підвищенні кваліфікації працівників Центру 1 працівник (директор) – пройшов курси підвищення кваліфікації. Фахівцями Центру взято участь у 33 заходах міжнародного, всеукраїнського, обласного рівнів: науково-практичні конференції, круглі столи, робочі зустрічі, тренінги.

Підтримано нові проекти працівників Центру:

- впровадження діяльності «**Professional-студії**» та «**Professional-студії – 2**» як форми обміну інноваційним досвідом методистів з психологічної служби та практичних психологів;

- проведення фестивалю «Ефективний менеджмент психологічної служби в умовах децентралізації та реформування освіти», за підсумками якого відбулася святкова нарада на базі Інноваційного центру ІНУВ - Вінниця (вул. Пушкіна, 11), в інтерактивній формі з нагородженням переможців цінними призами;

- проведення навчальних тренінгів «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у вирішенні конфліктів і миробудуванні» в рамках проекту ГО «ЛаСтрада-Україна» «Розбудова миру, профілактика і розв'язання конфлікту з використанням медіації в групах та громадах, які постраждали від конфлікту, особливо серед жінок та дівчат – ВПО»;

- навчання та впровадження просвітницької програми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» в діяльність практичних психологів та соціальних педагогів ЗЗСО області;

- впровадження програми «Медіація однолітків», створення Служб порозуміння, впровадження програми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» у коледжах та технікумах області.

- проекту «Школи свідомого батьківства» як методичного порадилика інформаційних матеріалів для практичних психологів;

- тренінгові заняття з родинами, які виховують дітей з особливостями в розвитку.

Запроваджено в систему роботи фахівців Центру спільне одночасне планування у форматі роботи в єдиному документі на Googl-диску.

Мною надано індивідуальну консультативну допомогу: 68 сім'ям, які виховують дітей з ООП; 160 фахівцям психологічної служби, 280 педагогам інклюзивних НЗ.

Популяризація діяльності Центру у ЗМІ здійснюється шляхом системного висвітлення інформації про діяльність Центру у засобах масової інформації (понад 30 публікацій), методичні та дослідницькі роботи висвітлено у фахових виданнях (5 статей – у вітчизняних виданнях). Підготовлено 2 радіо-передачі з питань розвитку дітей з особливими освітніми потребами (02.04.2018 р., 28.08.2018 р.).

Індикаторами позитивних досягнень Центру у 2018 р. є:

- Подяка Інституту модернізації освіти МОН України та Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН України працівникам НМЦПССО за сумлінну і плідну працю на освітянській ниві, високий рівень фахової майстерності, вагомий внесок у розвиток психологічної служби у системі освіти України (квітень 2018р.);
- Подяка Благодійного фонду журналу «Единственная» за допомогу в організації та проведенні проекту «Підвищення компетентності психологів та соціальних педагогів державних закладів освіти» у Вінницькій області (квітень 2018 р.).

Фінансово-господарська діяльність. Центр фінансується з обласного бюджету і є неприбутковим. Упродовж звітної періоду особливу увагу приділялося фінансово-господарській діяльності установи, зміцненню його матеріально-технічної бази. Розрахунки по комунальних послугах і заробітній платі проводились вчасно. Кредиторської заборгованості - немає.

В цілому фінансово-господарська діяльність Центру забезпечує проведення освітнього процесу й здійснюється відповідно до нормативно-правових актів. Бюджетні кошти використовуються згідно з кошторисом без порушень. Нецільове використання коштів відсутнє.

Протягом 2018 року Центром виконано наступні зобов'язання по соціальних питаннях:

- забезпечено своєчасну виплату заробітної плати, розрахунків при вибутті у відпустку та при звільненні;
- забезпечено підвищення посадових окладів з 01.01.2018 р. усім працівникам.
- 100% педагогічних працівників отримали щорічну винагороду за сумлінну працю за 2018 рік в розмірі одного посадового окладу;
- 100% працівників отримали матеріальну допомогу на оздоровлення.

У напрямку сприяння покращенню іміджу Центру розроблено презентаційний сайт НМЦ ПССО Вінницької області, який функціонує на сайті Департаменту освіти і науки облдержадміністрації з травня 2018 р.

Діяльність на всеукраїнському рівні підготовлено:

- виступ на тему: «Діяльність працівників психологічної служби системи освіти Вінницької області щодо профілактики правопорушень серед дітей та підлітків» на засіданні керівників психологічних служб України в Інституті модернізації освіти (23.04.2018 р.).
- відео-лекцію «Співпраця шкільної команди. Спільне викладання», «Співпраця закладів освіти та Інклюзивно-ресурсних центрів» для модуля «Інклюзивна освіта» як частини он-лайн курсу з підготовки вчителів за ініціативою «Нова українська школа».
- виступ на тему «Шляхи взаємодії фахівців Інклюзивних ресурсних центрів з батьками, які виховують дітей з особливими освітніми потребами» в рамках Всеукраїнського тренінгу для тренерів (1-11.10.2018 р.).
- лекція на тему: «Психолого-педагогічні аспекти особистісного розвитку дорослих» в рамках роботи Всеукраїнського семінару для фахівців обласних центрів цивільного захисту населення (вересень 2018 р.).
- організовано Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Психолого-педагогічні засади формування особистості в умовах глобальних освітніх трансформацій» спільно з кафедрою психолого-педагогічної освіти та соціальних наук КВНЗ «вінницька академія неперервної освіти».

Пріоритети діяльності Центру у 2019 р.

- сприяти покращенню умов праці працівників Центру;
- систематизувати методичні матеріали за напрямками діяльності Центру;
- провести обласний конкурс «Фахівець психологічної служби в інформаційному просторі»;
- покращення методичного забезпечення та впровадження інноваційних технологій в діяльності фахівців психологічної служби;
- сприяння підвищенню якості роботи працівників психологічної служби шляхом проведення навчальних практичних заходів та залучення їх до підвищення кваліфікації;
- сприяння забезпеченню методичної допомоги фахівцям психологічної служби при здійсненні психолого-педагогічного супроводу дітей, які навчаються в інклюзивних групах/класах;
- підтримка професійних ініціатив, направлених на розвиток психологічної культури й толерантності в освітньому просторі;
- налагодження співпраці з обласними структурами за основними напрямками діяльності з метою обміну досвідом;
- підвищення ефективності діяльності психологічної служби в умовах децентралізації та реформування освіти;

- участь у науково-дослідній роботі всеукраїнського рівня «Науково-методичні засади розроблення та впровадження алгоритмів, циклограм, діагностичних мінімумів діяльності працівників психологічної служби системи освіти»; а також сприяння взаємодії інклюзивно-ресурсних центрів та фахівців психологічної служби в системі психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП в умовах інклюзивного навчання;
- участь у всеукраїнських моніторингових дослідженнях.

Продовжується співпраця з наступними установами: Департамент освіти і науки облдержадміністрації, Всеукраїнський фонд «Крок за кроком», КВНЗ «Вінницька Академія неперервної освіти» - кафедра психології, лабораторія з корекційної та інклюзивної освіти, Вінницький обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Вінницький державний педагогічний університет ім. М.Коцюбинського - кафедра психології, Вінницький обласний центр соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Обрій», ГО «ЛаСтрада-Україна», Вінницька ГО «Асоціація захисту прав та допомоги людям з інвалідністю «Відкриті серця», ГО Вінниця Даун Синдром, ГО «Прогресивні жінки», Благодійний фонд журналу «Єдинственная» видавничого дому «Едіпресс Україна», ВБО «Український фонд «Благополуччя дітей».

Вчасно підготовлено звіт про роботу директора Центру та сплановано заходи на 2019 р.

Я переконана, що лише спільними зусиллями можна досягти успішних результатів в діяльності, тому висловлюю вдячність Департаменту освіти і науки облдержадміністрації за організаційно-методичну допомогу та сприяння, а також всім працівникам Центру за високий рівень виконання посадових обов'язків та особистий внесок у розвиток Центру.

Директор Центру ТЕТЯНА Каменчук

21.12.2018 р.